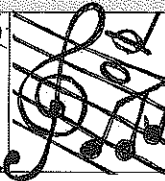
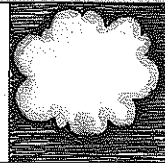
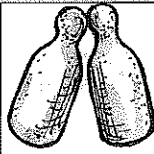

MARIONETTEN

50 min.

Beginsituatie:

- De leerlingen hebben al gewerkt rond pantomime.
- De leerlingen hebben al geoefend op het aanpassen van mimiek en beweging aan een spelsituatie.

Doelstellingen:

VVKBaO	OVSG	GO
1.5	1.1	3.1
6.6	1.7	3.6
7.1	2.5	

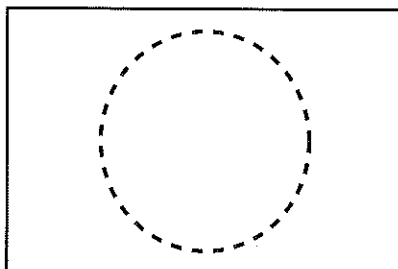
Materiaal:

- gedicht 'Trekpopje' (zie bijlage)
- trekkpop
- trommel
- stroken van lakens (twee stroken per leerling)
- lied 'Marionetten', LODEWIJKS, T., *Marionetten*, musicfanacy, s.a. (zie bijlage)
- blokfluit

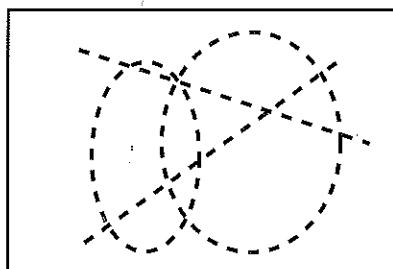
Klasorganisatie:

- Als de klas ruim genoeg is, zodat de leerlingen kunnen rondwandelen, kan de les gewoon in de klas plaatsvinden. Anders kun je beter naar een grotere ruimte gaan. Voor iedere leerling voorzie je een stoel. Je zet de stoelen op een rij naast elkaar.

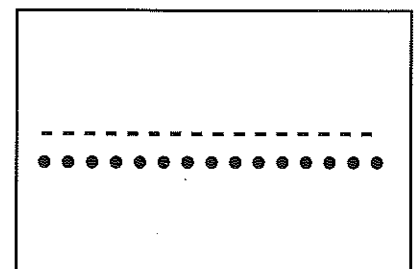
Inleiding en kern (fase 1)

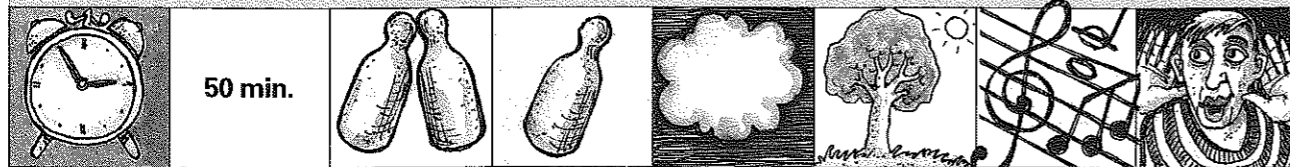
Kern (fase 2)

Kern (fase 3) en slot

MARIONETTEN

Beginsituatie:

- De leerlingen hebben al gewerkt rond pantomime.
- De leerlingen hebben al geoefend op het aanpassen van mimiek en beweging aan een spelsituatie.

Doelstellingen:

VVKBaO	OVSG	GO
1.5	1.1	3.1
6.6	1.7	3.6
7.1	2.5	

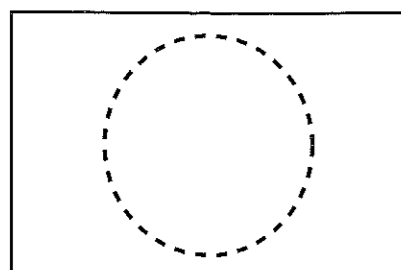
Materiaal:

- gedicht 'Trekpopje' (zie bijlage)
- trekpop
- trommel
- stroken van lakens (twee stroken per leerling)
- lied 'Marionetten', LODEWIJKS, T., *Marionetten*, musicfanacy, s.a. (zie bijlage)
- blokfluit

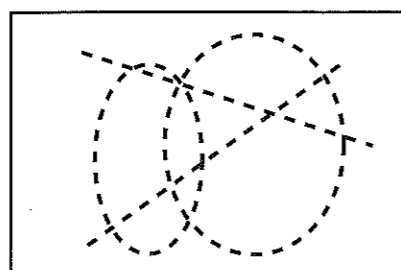
Klasorganisatie:

- Als de klas ruim genoeg is, zodat de leerlingen kunnen rondwandelen, kan de les gewoon in de klas plaatsvinden. Anders kun je beter naar een grotere ruimte gaan. Voor iedere leerling voorzie je een stoel. Je zet de stoelen op een rij naast elkaar.

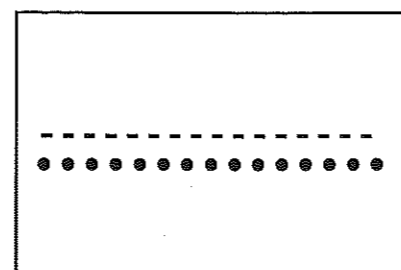
Inleiding en kern (fase 1)

Kern (fase 2)

Kern (fase 3) en slot

Werkwijze:

Inleiding:

Lees het gedicht 'Trekpopje' expressief voor.

Kern:

Fase 1:

Vraag aan de leerlingen of ze weten wat een trekpopje is. Laat eventueel de trekpop zien die je zelf hebt meegebracht. Laat de leerlingen beschrijven hoe de trekpop eruitziet. Hij heeft slappe armpjes en beentjes, er hangen koordjes aan de armpjes en de beentjes, maar wanneer je aan de touwtjes trekt, strekken de armpjes en beentjes zich.

Fase 2:

Vraag aan de leerlingen om als houten soldaatjes op een rij te gaan staan, hun armen strak naast het lichaam, kaarsrecht ... Wanneer je het ritme op de trommel aangeeft, gaan de leerlingen zich als houten poppen voortbewegen. Bij elke slag zetten ze een stap. Hun armen en benen houden ze gestrekt. Bij de laatste slag blijven ze allemaal stokstijf staan. Je kunt hun lichaamsspanning controleren door hier en daar te proberen om een arm op te tillen, maar je mag daar niet in slagen.

Geef de leerlingen nu de opdracht om zich als slappe poppen op het ritme van de trommel voort te bewegen. Alles is slap en ontspannen. Bij de laatste slag vallen de poppen op de grond. Je kunt controleren of de leerlingen ontspannen zijn door hun armen op te tillen en ze weer te laten vallen.

Fase 3:

Zet de stoelen (aantal = de helft van het aantal leerlingen) op een rij. De leerlingen gaan per twee staan. Eén leerling zit op de stoel en is een slappe pop. De andere leerling staat achter hem en wordt de poppenspeler. Aan de polsen van de leerlingen die op de stoel zitten, bevestig je stroken van een laken. De poppenspelers nemen die stroken losjes in de hand.

Vraag aan één leerling om vooraan op een stoel te komen zitten, zodat de leerling met het gezicht naar de rij leerlingen toe zit. Ook die leerling wordt een slappe pop en krijgt stroken rond zijn polsen.

Geef de slappe poppen nu de opdracht om zich volledig te ontspannen. De armen moeten slap naast het lichaam hangen, het hoofd scheef ... Start dan met de oefening. Doe telkens een oefening voor met jouw slappe pop; de leerlingen doen net hetzelfde.

- Til de rechterm van de pop op aan het touwtje. Draai de arm naar voor.
- Til de linkerarm van de pop op aan het touwtje. Draai de arm naar voor.
- Laat de rechter- en daarna de linkerarm zakken op de schoot van de leerling.
- Til beide armen tegelijk weer op en laat ze naast het lichaam van de pop zakken.

Let goed op de lichaamshouding van de poppen. Ze moeten volledig ontspannen zijn. Laat de leerlingen nadien over hun ervaring vertellen. Wat is hen opgevallen? Hoe voelden hun armen aan?

Neem vervolgens de stroken laken weg. Nu werk je met onzichtbare touwtjes. Herhaal dezelfde oefening, maar vraag nu om te doen alsof. De leerlingen doen alsof ze een touwtje vasthebben trekken dat omhoog. De poppen doen alsof er een touwtje aan hun handen vastzit en bewegen hun armen en polsen heel slap en ontspannen. Bij deze oefening komen de poppenspelers vóór de poppen staan, zodat deze laatsten kunnen zien wat er gebeurt.

Laat de leerlingen nadien over hun ervaring vertellen. Ging het even makkelijker als daarnet? Wat vonden ze moeilijker? Hoe voelden hun armen nu aan? Konden ze ze evengoed ontspannen?

Zodra de oefening afgewerkt is, draai je de rollen om en start fase 3 opnieuw.

Slot:

Leer de leerlingen het liedje 'Marionetten' aan.

Vraag vervolgens dat ze verspreid gaan staan. Overloop met hen nog even de typische houding van een marionet, d.w.z. slappe armen, handen, benen en voeten ...

De leerlingen zingen het lied en voeren de bijbehorende bewegingen correct uit, zoals een trekkopje dat zou doen.

Bijlage:**Gedicht:
Trekpopje**

Er hangt een
trekkopje in mijn kamer
aan een haakje
tegen de muur.

Zijn paarse haartjes
staan stokstijf omhoog
maar zijn armen en beentjes
hangen verdrietig naar omlaag.

Ik neem het popje
in mijn handen
zijn zachte ledemaatjes
wippen op en neer.

En zijn oogjes
zeggen vol glinstering
't is zo veel leuker bij jou
dan aan een haakje.

(Evelien Foubert, 9 jaar)

**Lied:
Marionetten**

1. Lin-ker arm, rech-ter arm, el - le-boog
2. Lin-ker been, rech-ter been, hurk en zak

1. Rech-ter arm, lin-ker arm, spring om- hoog
2. Rech-ter been, lin-ker been, tik je hak

1. buig één knie, buig één knie, geef het nu niet op
2. op één been, op één been, hink je in het rond

1. Trek je schou-ders naar je oren, han-den op je kop
2. Los-ge-la-ten ma-rio-net-ten, val-len op de grond.

(LODEWIJKS, T., *Marionetten*, musicfanacy, s.a.)